

Utemeljen pa je glede izreka o stroških zaradi tega, ker se je tudi toženec spuščal v pravdo in na ta način provzročil, da so nastali stroški (§ 51 zakona od 1. avgusta 1895, št. 110 drž. zak.). Po isti zakonovi določbi se pa tudi tožiteljici za ta rekurz, ki je glede glavne stvari itak ostal brez uspeha, niso mogli pripoznati stroški.

Vsled toženčevega revizijskega rekurza, v katerem je toženec povdarjal, da res pri prvem naroku nepristojnosti sodišča ni ugovarjal, ker je bilo okrožno sodišče tožbo sprejelo in že na ta način svojo pristojnost izreklo, da se je pa tudi v pravdo moral spuščati, ker bi bil sicer kontumaciran, je c. kr. najvišje sodišče sklep c. kr. višjega deželnega sodišča popolnoma potrdilo z ozirom na njegove razloge, katerih toženec v svojem revizijskem rekurzu ni mogel izpodbiti.

Dr. J. Hrašovec.

XV. redna glavna skupščina društva „Pravnika“.

Letošnja glavna skupščina »Pravnika« se je vršila dne 27. januarja v ljubljanskem »Nar. domu«. Udeležba je bila od strani ljubljanskih društvenikov jako lepa.

I. Društveni načelnik g. dr. Ferjančič je ob 9. uri zvečer otvoril zborovanje z nagovorom, v katerem je najprvo omenjal mnogih in stalnih zaslug lani umrlega, mnogoletnega društvenega blagajnika in naposled računskega pregledovalca, g. Ivana Gogole. Nadalje je poudarjal, da smo lahko zadovoljni s prošlim društvenim letom, ker v njem se je delovanje »Pravnika« razširilo in poglobilo, kakor bo razvidno iz tajnikovega poročila. Izreka zahvalo uredniku »Slov. Pravnika«, dr.-u Majaronu, nadalje gospodu Kavčniku za inicijativo pri znanstveno-poljudnih predavahjih, med katerimi se je odlikovala pravna stroka po g. Wengerju. Sosebno veselo je, da se je društvo »Pravnik« zopet po zaslugi g. Kavčnika lotilo nadaljevati priročno zbirko zakonov v slov. jeziku. Delovanje naše je v tesni zvezi z ljubljanskim vseučni-

liškim vprašanjem in pripravlja njega ugodno rešitev; ko pride to, pride tudi za društvo »Pravnik« zлата doba. Končno naznani dopis ljubljanskega župana, da naj bi društvo določilo tri zastopnike za odbor, ki hoče stalno delovati za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani.

II. Tajnik g. dr. Vl. Foerster je podal nastopno letno poročilo:

Slavna glavna skupščina!

Živahnejše, nego marsikatero prejšnje leto se je pojavljalo delovanje društva „Pravnika“ v preteklem 13. letu njegovega obstoja.

Podajajoč svoje letno poročilo, more se odbor ponašati, da je izvršil vsa pripravljalna dela za izdajo III. zvezka društvene zbirke slovenskih zakonikov in izročil je že tiskarni dogotovljeni rokopis „Izvršilnega reda“, ki izide na svitlo julija meseca t. l. Zasluga je to gosp. sodnega tajnika Ivana Kavčnika, ki je, specialist v stroki izvršilnega prava, vredil rokopis za to slovensko izdajo vsem pravnim krogom in tudi lajiku prepotrebne „Izvršilnega reda“. Vredil jo je v obliki moderne, z odločbami najvišjega sodišča, z ukazi ministrstva in s stvarnimi dodatnimi predpisi opremljene ročne izdaje, ki jo bo dičila skrbno določena, duhu zakona in pravilne ljudske govorice vstrežajoča terminologija. Gospodu tajniku Kavčniku, ki bo o tej izdaji v poznejšem delu današnjega vzporeda nadrobneje poročal, gre za vestnost, s katero se je zavzel za svoje delo, neomejeno priznanje in za hitrost, s katero ga je dovršil, občudovanje ter mu bodi izrečena na tem mestu prav topla zahvala občnega zbora. (Iskreno pritrjevanje).

Beležiti sme odbor v vrsti svojih činov tudi prireditve ljudskih znanstveno-poljudnih predavanj, s katerimi se je započelo letošnje zimsko sezono v Ljubljani. Prireditve teh predavanj se je zasnova spričo inicijative odbora društva „Pravnika“ in je naglašati tu zopet zasluge gospoda sodnega tajnika Kavčnika, ker je on misel to sprožil in jo neomahljivo dognal do vresničenja. Združil se je odbor „Pravnika“ z odboroma „Slovenske Matice“ in „Društva kranjskih zdravnikov“ ter je v odseku njih odposlancev (društvo „Pravnik“ so zastopali gg. Kavčnik, Wenger, dr. Majaron) dognal vzpored predavanjem, ki so se opravila dosle za občnega zanimanja ljubljanskega občinstva ob nedeljah v risalnici mestne dekliške šole, ozir. v dvorani „Mestnega doma“. Za vse formalnosti pri prireditvi teh predavanj je skrbel naš odbor. Predavali so dosle g. prof. Vrhovec „o nekdanjih pokopališčih ljubljanskih in o ustanovitvi pokopališča pri sv. Krištofu“ (dvakrat), gospoda dr. Praunseis in dr. Krajec „o sestavnih delih človeškega telesa“ (dvakrat), gosp. dež. svetnik Wenger „o civilnem in kazenskem pravosodstvu nekdanj in sedaj“, in gospod zdravstveni svetnik dr. Kopřiva „o tuberkulozi“.

Glavna zaslomba je društvu njegovo glasilo „Slovenski Pravnik“, katerega je izdalo lani XVII. letnik. Vrednik mu je bil dr. Danilo Majaron, v svoji vrsti neprecenljiv vrednik, ki mu je vidna skrb na napredku tega, za nas vedno bolj važnega strokovnega lista. Odboru je došlo od odličnih veljakov in vrednikov drugih jurističnih listov že mnogo priznanja za zanimivo in tehtno vsebino našega glasila in moremo se torej ž njim le ponašati.

Pregled zadnjega letnika „Slov. Pravnika“ nas pouči, da je bil v svojih razpravah in člankih tudi po strokah pravne vede zelo raznovrsten in mnogostranski.

Posebno številne so razprave iz kazenske stroke. Zasluga gre tu gosp. svetniku Wengerju, ki podaja skušenosti svoje prakse v dveh člankih, naslovljenih „kako pridemo pri pravosodstvu o prestopkih kaz. zakona do višje dovršenosti?“ in „kedar neha kaznivost prestopka po § 17. tisk. z.“ ter ne manj uspešno v svojih kratkih noticah „Pravni drobiž“. Tudi kazenskopravni red obravnava g. Wenger v članku „k patologiji poizvedeb o kazenskem postopanju“. Isto stroko zadeva anonimni članek „Rok za pritožbe zoper odmero stroškov v slučaju prestopkov“. Na torišče moderne, zanimanje najširjih krogov bodočih kriminalno-psiholoških teorij je stopil nadobudni mladi pisatelj cand. iur. Janko Polec, ki podaja jasno in točno razpravo o italijanskih „novih kriminalističnih šolah“, o antropologični in sociologični šoli. Sorodna tej razpravi sta psihiatrični članek dr. Ivana Robida „o presodnosti normalnega človeka“ in poročilo iz predavanj na VIII. antialkoholskem kongresu Dunajskem „Alkoholizem s pravnega stališča.“ — Dve razpravi zadevate hipotekarno pravo i. s. dr. Metod Dolenčeva „More li zastavni dolжник še ne izbrisano hipoteko odstopiti novemu upniku na tistem mestu, kjer je prvotno upisana?“ in dr. Fran Mohoričeva „o pravnem značaju zemljišča, solastnega vsled odkupa služnosti več zemljiščem“. — Civilnopravni red je predmet razpravi dr. Milana Škerlja „o rabokupnem postopanju“ in essayu Karola Wengerja „o napredku v justični reformi“. — Izvršilni red razpravljata dr. Fran Mohorič v člankih „o izvršljivosti neiztoženih obresti“ in Henrik Sturm „o zavezančevem predlogu, da naj se ustavi zvršilo in izjavi tirajočega upnika o njem“. — Posebno pozornost zasluži predavanje dr. Ivana Žolgerja o perečem in težkem vprašanji političnega interesa glede „jamstva za poškodovanje ob uporih“. — Zvest so-trudnik je ostal listu dr. Ivan Žmavc, ki podaje razprave „o glavnih pojmihi politične ekonomike“. — Skrb je posvetil naš list sodni upravi v teritoriju graškega nadsodišča, objavil je članka „avancement sodnih uradnikov iz 8. v 7. čin in dalje“ in „novo sistemizovanje višjih sodnih uradnikov“. Oba članka sta vzbudila po svoji aktualnosti pozornost in došla sta do splošnega razširjenja, ko so ju ponatisnili slovenski dnevnikarji na uvodnem mestu. — Pa tudi jezikovno vprašanje se je vpoštevalo v zadnjem letniku in to v hrvatskem dopisu dra I. Z. „Zora puca — bit će dana“ ter v članku „Za jednakopravnost slovenščine pri nadsodišču v Gradcu“. — Lani toli živo razpravljanega vprašanja o ustanovitvi univerze v Ljubljani se je poprijel tudi

naš „Slovenski Pravnik“ ter je objavil „Doneske k zgodovini slovenskega vseučiliškega vprašanja“, zvest že pred leti si dani nalogi, da objavlja in hrani vse, kar more nekdanji zgodovini zaželenega tega zavoda služiti. — Omeniti je končno še treh obširnih nekrologov, posvečenih spominu dr. Alfonza Mosche-ta, dr. Ferdinanda Dominkuša in Alojzija Pražaka in pa arhivalistiškega objavljenja P. pl. Radicsa „Ukaz cesarja Franca I. z l. 1814. v slovenskem jeziku“.

S tem je podan pregled znanstveno-razpravnega dela, kateremu pa sledi v vsaki številki lepa izber odločeb najvišjih instanc iz pravosodne prakse, iz upravnega ter disciplinarnega prava, dalje književna poročila in razne vesti iz društvenih in pravniških krogov.

Da povzbudi kolegialne vezi med pravniki, je priredilo naše društvo dne 16. junija kar najbolje vzpeli izlet v tržaško okolico, na Opčine in po Štefanijski stezi ozir. Napoleonski cesti na Prosek, kjer mu je bila prilika, združiti kranjske in primorske pravnike k prijateljskemu, prisrčnemu sestanku, ki ostane vsem vdeležencem v prijetnem spominu.

Da se pridruži splošnemu gibanju, ki je se vnelo lansko leto v vseh slojih slovenskega naroda za pridobitev univerze v Ljubljani, je sestavil odbor kot zastopnik v to najprvo poklicanega strokovnega društva, peticijo, ki se predloži poslanski zbornici držav. zbora, sklicujoč se v njej na obsežno gradivo, ki služi za vsebino peticiji ozir. spomenici, ki jo je predložilo društvo „Pravnik“ skupaj s „Slovensko Matico“ in „profesorskim zborom bogoslovnega zavoda ljubljanskega“ leta 1898.

Dne 24. junija je umrl našemu društvu zvest član, njega soustanovnik in 10-letni odbornik ter bivši blagajnik g. notar Ivan Gogola. Izgubilo je v njem društvo vnetega prijatelja in podpornika, odbor pa ljubeznjivega člana in značajnega kolego, ki mu ostane ohranjen v zgodovini našega društva najčastnejši spomin.

V društvenem oboru so bili, izvoljeni na občnem zboru dne 26. januarja 1901, načelnik dež. sod. sv. dr. Andrej Ferjančič, njega namestnik dr. Danilo Majaron, tajnik sodni pristav dr. Vladimir Foerster, blagajnik odv. kandidat dr. Anton Švigelj, knjižničar sodni tajnik Ivan Kavčnik, odborniki: dež. sod. sv. Karol Wenger, odvetnik dr. Makso Pirc in sodni pristav Ivan Milčinski. Vnanji odborniki so bili ministerialni tajnik dr. Janko Babnik na Dunaju, odvetnik dr. J. Hrašovec v Celji in odvetnik dr. I. Zuccon v Pulji. Računskima pregledovalcema sta bila izvoljena odvetnik dr. Ivan Munda in notar Ivan Gogola.

Podavši s tem o delovanju tega odbora letno poročilo, prosim, da izvoli občni zbor to poročilo odobriti.

III. Blagajnik g. dr. Ant. Švigelj je poročal o društvenih dohodkih in izdatkih v prejšnjem letu, o sedanjem stanju premoženja in blagajnice ter o proračunu za bodoče leto.

A. Dohodki:

1.) Blagajnični prebitek iz računa za upravno leto 1900	K	348'71 vin.
in v tem letu natekle 4 ^o / _o obresti od hranilne knji- žice mestne hranilnice ljubjanske št. 29926 za l. 1900	„	33'63 „
	K	382'34 vin.
2.) Za leta do incl. 1900 plačani zastanki članarin in naročnin	K	1.147'35 vin.
3.) Za leto 1901 plačane članarine in naročnine in kupnina za 3 ¹ / ₂ letnike „Slovenskega Pravnika“	„	2.809'25 „
4.) 4 ^o / _o -ne obresti od hran. knjižice št. 29925 za leto 1901	„	33'67 „
Skupaj	K	4.372'61 vin.

B. Izdatki:

1.) Račun „Narodne tiskarne“ za tisek „Slov. Pravnika“	K	1.457— vin.
2.) Uredniški in pisateljski honorari in sicer za leti 1900 in 1901	„	1.446'66 „
3.) Najemščina za društveno sobo	„	216— „
4.) Društveni časniki	„	97.84 „
5.) Knjige za društvo ter prispevki v svrhu izdaje „izvr- šilnega reda“	„	128'58 „
6.) Za lepake o javnih predavanjih	„	45— „
7.) Objava smrti pok. g. Gogole	„	15'24 „
8.) Stroški urednikove, tajnikove in sos. blagajnikove ko- respodence, opomini, poštni nalogi, poštna pristoj- bine, novoletnina i. t. d.	„	60'32 „
Skupaj	K	3.466'64 vin.

Ako se dohodki K 4.372'61 primerjajo z izdatki K 3.466'64
se pokaže čistega prebitka iz tega računa K 905'97 vin.

C. Društveno premoženje:

1.) Prebitek iz tega računa	K	905'97 vin.
2.) Zaostanki na naročninah in članarinah glasom izkaza	„	746'40 „
3.) Za leto 1902 naprej že plačane naročnine in članarine	„	579— „
4.) Knjižnica, časniki, sobna oprava	„	45— „
5.) Regres k 6. točki izdatkov	„	45— „

D. Blagajnično stanje:

1.) Prebitek iz računa za 1901	K	905'97 vin.
2.) Za l. 1902 plačane naročnine in članarine	„	579— „
Skupaj	K	1.484'97 vin.

Od teh je naloženih na knjižici mestne hranilnice ljub-
ljanske št. 29926 kot glavnica K 1.067'71 vin.
4°/_o-ne obresti do konca l. 1901 znašajo „ 67'30 „
V blagajni pa je razpoložnine „ 349'96 „
Skupaj K 1.484'97 vin.

G. poročevalec je podal tudi proračun za l. 1902. in potem predlagal, da naj skupščina vzame poročilo na znanje.

IV. G. dr. Al. Kokalj je prečital poročilo obolelega računskega pregledovalca g. dr. Munda, ki je našel blagajniško knjigo in dotične računske priloge v popolnem soglasji in konstatiral s posebnim zadovoljstvom ugodni gmotni stan, vzlasti ker se je velikemu trudu g. blagajnika posrečilo iztirjati stare zaostanke.

Po predlogu g. rač. pregledovalca je skupščina izrekla absolutorij celemu odboru in posebno zahvalo g. blagajniku.

V. Gosp. sodni tajnik Kavčnik je poročal o slov. priročni izdaji »izvršilnega reda« ter razložil dotične priprave in načela, kakor je bil to storil v svojem poročilu na odbor (glej »Slov. Prav.« 1901, str. 380). Navedel je tudi razloge, zakaj je odbor sklenil, da naj društvo »Pravnik« ta III. zvezek svoje zbirke zakonov samo založi; pred vsem hoče se doseči, da bo ta izdaja kolikor moči v ceno, osobito, ker se naprosi visoki deželni zbor kranjski, da dovoli v ta namen prispevek.

Skupščina je vsemu zadevnemu načrtu g. Kavčnika in odbora pritrdila in tudi sprejela predlog g. dra. Kušarja, da je za izdajanje društvene zbirke zakonov naprositi tudi visoki deželni zbor goriški primernega prispevka.

VI. Vršile so se volitve, katerim sta bila skrutinatorja gg. A. Pegan in dr. K. Vodušek. Načelnikom je bil izvoljen iznova g. deželnosodni svetnik dr. A. Ferjančič, v odbor pa in sicer iz Ljubljane gg.: sod. pristav dr. V. Foerster, sod. tajnik I. Kavčnik, odvetnik dr. D. Majaron, sod. pristav Fr. Milčinski, odvetnik dr. M. Pirc, odv. kand. dr. A. Švigelj in dež. sod. svetnik Wenger; iz vnanjih krajev pa gg.: minist. tajnik dr. J. Babnik na Dunaji, odvetnik dr. L. Filipič v Celji in odvetnik dr. I. Zuccon v Pulji. Za računska pregledovalca sta bila izvoljena g. dr. Fr. Munda, odvetnik, in g. Julij Polec, dež. sod. svetnik, oba v Ljubljani. Vse volitve so se zvršile po glasovnicah in skoraj jednoglasno.

VII. K točki »posameznih nasvetov« se je oglasil g. dr. J. Kušar in utemeljil predlog, naj društvena skupščina izreče zahvalo akademični mladini, da se je zadnji čas tako vneto in požrtvovalno potegovala za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani.

Temu predlogu se je pritrnilo soglasno in volili so se tudi zastopniki društva za »vseučiliški odbor« in sicer gg.: dr. Ferjančič, dr. Kušar in dr. Foerster.

Končno se je sklenilo na predlog gg. dra. Pirca in dra. Kokalja, naj odbor uvaža, da se prihodnji izlet društva »Pravnika« priredi na Spodnje Štajersko, na pr. v Žalec.

VIII. Zborovanje je zaključil načelnik g. dr. Ferjančič ob 11. uri, zahvalivši navzoče za udeležbo in živahno zanimanje.

Razne vesti.

V Ljubljani, 15. februarja 1902.

— (Iz kronike društva »Pravnika«.) Novoizvoljeni odbor je imel dne 27. pr. m. svojo prvo sejo, v kateri se je konstituiral tako: načelnikov namestnik in urednik društvenega glasila g. dr. D. Majaron, tajnik: g. dr. Vl. Foerster, blagajnik: g. dr. A. Švigelj, knjižničar: gosp. I. Kavčnik, uredniški odsek: gg. K. Wenger, I. Kavčnik in Fr. Milčinski.

• — (Osebnosti.) Premeščeni so notarji: dr. K. Schmindinger iz Kamnika v Ljubljano, dr. R. Bežek iz Višnje gore v Ljubljano, E. Orožen iz Trebnjega v Kamnik, K. Pleiweis iz Radeč v Višnjo goro, dr. A. Kuhar iz Žužemberka v Trebnje in M. Hafner iz Senožeč v Radeče. — Imenovani so za notarje notarski kandidati: I. Gregorčič v Žužemberku, dr. J. Gustin v Senožečah, A. Winkler v Trzinu.

— (Zastran nedeljskega počitka) v odvetniških in notarskih pisarnah so drž. poslanci Žičkar in tovariši vložili nastopni predlog: »Na mnogokrat izraženo željo zasebnih uradnikov, ki službujejo po odvetniških in notarskih pisarnah, je nedavno več odvetnikov in notarjev dovolilo jim prostovoljno delovit nedeljski počitek. Ker pa so tisti odvetniki in notarji, ki sploh nasprotujejo tej človekoljubni uvedbi, imeli svoje pisarne ob nedeljah in praznikih odprte, zato so prvoimenovani radi konkurence povrnili se k svoji stari praksi. Tako se je zgodilo, da sedaj morajo v Celji, Gorici, Ljubljani (ni res! Opom. ured.) in Mariboru vsi odvetniški in notarski uradniki vsako nedeljo in praznik vse dopoldne delati, čeprav se jim je bil svoj čas naklonil delovit nedeljski počitek. V tej visoki zbornici se je že večkrat poudarjalo, da je delo po odvetniških in notarskih pisarnah uprav ob nedeljah in praznikih tako naporno, da zasebni uradniki nimajo od prostega popoldne potem prav nobenega užitka, ker se komaj odpočijejo od naporenega predpoludanskega dela. Ker je tem zasebnim uradnikom za izpolnjevanje verskih dolžnostij, za razvedrilo in zdravje ter tudi za rodbino